

Tarık Us Ortaokulu Bünyesindeki GEM Öğretmenleri ile Görüşme Raporu¹

Giriş

Çalışmanın amacı: Bu çalışmayla, GEM’lerdeki eğitim kalitesi, öğretmen ve öğrencilerin ihtiyaçlarına dair öğretmenlerin görüşlerinin alınması amaçlanmıştır.

Özet bilgiler: Bu çalışma, 28 Kasım-5 Aralık 2017 tarihleri arasında Balat’ta bulunan Tarık Us Ortaokulu bünyesindeki Geçici Eğitim Merkezi’nde (GEM) gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın kapsamı: GEM dahilinde 22 öğretmen ile görüşme gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: GEM’de çalışan öğretmenlerle birebir görüşmeler yapılarak önceden hazırlanmış olan 27 soruluk bir anket uygulanmıştır. Çalışmada öğretmenlere dair genel soruların yanısıra eğitim konusunda sorulara geniş yer verilmiştir. Görüşmelerde bir görüşmeci ve bir çevirmen bulunmuştur.

I. GENEL BİLGİLER

1) Branşınız	:	Öğretmenlerin branş dağılımı: 2 Fen Bilgisi, 5 Sınıf Öğretmeni, 1 Matematik ve Fen Bilgisi, 2 Türkçe, 1 Arapça, 2 Matematik, 1 Din, 1 Rehberlik, 1 Din ve Beden Eğitimi, 1 Müzik, 1 Resim, 1 Müdür Yardımcısı+ Türkçe+Trafik, 1 Müdür Yardımcısı+Türkçe, 2 İngilizce 5 Sınıf Öğretmeni, 16 Branş Öğretmeni, 1 rehber öğretmen
2) Yaşınız	:	23 ila 57 yaş, ort: 33
3) Cinsiyet	:	19 Kadın (%86) 3 Erkek (%14)
4) Suriye’de öğretmenlik yaptınız mı?	:	15 Evet (%79) 4 Hayır (%21)
5) Evet ise, Süresi nedir?	:	2 ila 25 yıl, ort: 6 yıl
6) Türkiye’de ne kadar süredir öğretmenlik yapıyorsunuz?	:	1 ila 6 yıl, ort: 3 yıl
7) Öğrenim düzeyiniz	:	Lise 1 (%4) Üniversite 16 (%73) Yüksek lisans 2 (%9) Ön lisans 3 (%14)

¹ Bu rapor, Mavi Kalem adına Meltem Arıoğlu tarafından hazırlanmıştır.

II. EĞİTİM KONUSUNDA SORULAR²

8) GEM'lerdeki eğitim kalitesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çok iyi - İyi 3 (%14) Orta 9 (%41) Zayıf 8 (%36) Çok zayıf 2 (%9)

9) GEM'lerde eğitim kalitesini artırmak için neler yapılabilir?

- Derslikler çocuklar için daha sıcak ve eğitim materyalleri ile donatılabilir 1 (%5)
- Kitap eksiklikleri giderilebilir **16 (%73)**
- İnternette yararlanma olanağı olabilir 3 (&14)
- Sınıf mevcudu daha az olabilir 3 (%14)
- Öğretmenler ders hazırlığı için desteklenebilirler (kitap, materyal ,internet vb.) **13 (%60)**
- Sınıf içi öğretimi destekleyici araç, gereçler ile çeşitlendirilebilir (fotokopi, akıllı tahta vb.) **16 (%73)**
- Diğer (Belirtiniz)
 - Ders saati artırılabilir.
 - Çocukların seviyesi düşük.
 - İngilizce kitabı yok, fotokopi veriyoruz ama kaybediyorlar, kitap olmalı, çocukların ilgisini çekecek araç gereçler olmalı, akıllı tahtayı kullanamıyoruz, resim malzemeleri gerekli, resim dersi için oda gerekli.
 - Türkçe önemli görülüyor, branş derslerine ilgi az, enstrüman isteyen öğrenciler var.
 - Müzik salonunu kullanamıyoruz.
 - Değerler eğitimi verilmeli.
 - Okul ortamı rahat değil.
 - Sadece 2 gün derse girebiliyorum, yabancı gibiyim.
 - Öğretmenler maddi olarak desteklenebilir, geleceğimiz belirsiz.
 - Öğretmenlik becerilerini geliştirecek eğitimler verilebilir.
 - Sosyal etkinlikler düzenlenebilir.
 - Rehberlik hizmetleri iyileştirilebilir.
 - 270 saatlik ders, 70 saate düşürüldü.
 - Materyal eksikliği ciddi boyutta.
 - Hiç okula gitmemiş çocuklar için özel sınıflar oluşturulmalı. Seviye farkı çok fazla.
 - Ders süresi uzatılmalı, adapte olana kadar 30 dk'lık ders bitiyor.

10) GEM müfredatında geliştirme olması gerektiğini düşünüyor musunuz?

Evet 13 Hayır 8 Bilmiyorum 1 %62 Evet

11) Evet ise, GEM müfredatında ne gibi geliştirmeler önerirsiniz?

- Suriye kültürüne özgü öğeler eklenebilir 1
- Ders çeşitliliği artırılabilir 2
- Türkçe öğrenimini kolaylaştıracak materyaller çeşitlendirilebilir 2
- Eğitim interaktif hale getirilebilir 3
- Diğer (Belirtiniz)
 - Branş dersleri artmalı, bilgiler ve yöntem eski, geliştirilmeli.
 - Değerler eğitimi verilmeli.
 - Türk müfredatı daha iyi.

² Cevap seçeneklerinin yanlarında bulunan sayı ve oranlar bu cevabı veren öğretmen sayılarını ve oranları göstermektedir.

- Büyük bir müfredatı, küçük bir akla girmeye çalışıyoruz. Bilgi çok, ders saati az.
- Müzik kitabı yok, internetten ve eski bilgilerimden anlatıyorum,
- Türkçe kitapları öğrencinin seviyesinin üzerinde, kitaplardaki resimler artırılabilir, Öğretmenler desteklenmeli.
- İngilizce dersi için herhangi bir kitap ya da müfredat yok.

12) Öğretmen olarak kendinizi geliştirmek için ihtiyaçlarınız var mı?

(1)Evet 20 (2) Hayır 2 **%91 Evet**

13) Evet ise, öğretmen olarak kendinizi geliştirmek için ne gibi ihtiyaçlarınız var?

- Türkçe eğitimi 13 (**%60**)
- Sınıf içinde yaşanan sorunlarla baş etme becerilerini geliştirecek eğitimler 2
- Çocuk/ergenlik psikolojisi eğitimi 1 (%5)
- Travma yaşamış çocuklarla çalışmak konusunda eğitim 7 (**%32**)
- Etkili öğretme teknikleri eğitimi 3 (%14)
- İletişim eğitimi 6 (**%27**)
- Öğretmenler için deneyim paylaşımı toplantıları 3 (%14)
- Türkiye'deki eğitim sistemiyle ilgili bilgi 2 (%9)
- Diğer (Belirtiniz)
 - Yabancılara Türkçe eğitimi konusunda kurs verilebilir. Kurslar için zaman seçenekleri sunulsun.
 - Dizüstü bilgisayara ihtiyacımız var.
 - Süpervizyona ve bize rehberlik yapabilecek uzman kişilere ihtiyacımız var (rehberlik).
 - Bilgisayar dersi alabiliriz.
 - Müfredat eğitimi (hangi sınıflara ne eğitim vereceğim?) alabiliriz.
 - Verdiğimiz eğitimin standardize edilmesine ihtiyacımız var.

14) Öğrencilerin okulda ihtiyaçları olduğunu gözlemliyor musunuz?

Evet 21 Hayır - Bilmiyorum 1 **%95 Evet**

15) Evet ise, öğrencilerin okulda ne gibi ihtiyaçları olduğunu gözlemliyorsunuz?

- Dil ve kendini ifade etme konusunda gelişim 7 (**%32**)
- Akranlarıyla iletişim konusunda gelişim 9 (**%41**)
- Öğretmenler iletişim konusunda gelişim 6 (%27)
- Kültüre adaptasyon 2 (%9)
- Eğitim materyalleri 14 (**%64**)
- Rehberlik hizmetleri 13 (**%60**)
- Akran zorbalığı konusunda destek 6 (%27)
- Ergenlik eğitimi 2 (%9)
- Diğer (Belirtiniz)
 - Kaybolmuş gibiler, geleceklerinin sorumluluğunu almıyorlar. Okula gelip oynayıp gidiyorlar.
 - Kırtasiye yardımı yapıldığından hor kullanıyorlar, sınıf araçlarına zarar veriyorlar.
 - Kendi aralarında ve öğretmene karşı küfür ve şiddet var.
 - Maddi ihtiyaçlardan dolayı çalışan öğrenciler var.
 - Aileler baskı uyguluyor. Okulda kavga ediyorlar, iletişim kurmuyorlar öğretmenle ya da vakit olmadığı için öğretmen dinleyemiyor.
 - Arapça konuşan rehber öğretmene ihtiyaç var, çocuk kendini anadilinde daha rahat ifade ediyor.

- Kişisel gelişim eğitimleri ve Arapça önemli.
- Özbakım becerileri yetersiz, kıyafet eksikleri var.
- Ailelere rehberlik desteği gerek.
- Temel ihtiyaçları (giyim, yemek) var.
- Umursamazlık var ergenlik döneminde.
- İlgilerini çekecek aktivitelere, gezilere, hediyelere ihtiyaç var.
- Sokaktan gelen ve özel ilgi gereken çocuklar var.
- Ailelere farkındalık çalışmaları gerekli.
- Psikolojik destek gerekli.
- Ailesinden ayrı, ailesi olmayan, kötü şartlarda yaşayan çocuklar var.

16) Kız çocuklarına özgü ihtiyaçlar olduğunu gözlemliyor musunuz?

Evet 21 Hayır - Bilmiyorum 1 **%95 Evet**

17) Evet ise, kız çocuklarına özgü nasıl ihtiyaçlar olduğunu gözlemliyorsunuz?

- Ailelerle iletişim/bilgilendirme 8 (%36)
- Evdeki yükümlülükleri azaltmak 6 (%27)
- Rehberlik desteği 13 **(%60)**
- Ergenlik döneminde yaşanan değişimlerle ilgili eğitimler 6 (%27)
- Kültürel adaptasyon 4 (%18)
- Diğer (Belirtiniz)
 - Ayrı eğitim yapılabilir.
 - Veli toplantıları yapılabilir.
 - “Ödevini neden yapmadın?” diye sorduğumda “anneme yardım ettim” diyenler var.
 - Anneler çalışıyor, eğitimsiz.
 - Aileler derslerine destek olamıyor.
 - Kıyafetleri okula uygun değil, sokaktan gelen çocuklar var.
 - Tacize karşı farkındalık eğitimi verilebilir.
 - Ailede muhafazakarlık var.
 - Öğretmenin konuşmak için vakti yok.
 - Erken evlilik var, özellikle anne babası olmayan kızlarda.
 - Çocuk okumak istiyor, ailede baskı var. Böyle bir durumda aile iletişime açık değil.
 - Ailelerde ihmal var, okumasını önemsemiyorlar. Derslerini takip etmiyorlar. Görüşmeye gelmiyorlar.
 - Elishi kursları olabilir.
 - Rehberliğe ihtiyaçları var. Rehberlik desteğini hep aynı kişi vermeli. Rehber öğretmenler daha yakın iletişimde olmalı. Yakın olmamızı istiyorlar. Arkadaş gibi dinleyecek biri olmalı. Güçlendirme çalışmaları yapılabilir. Tiyatro gibi sanatsal faaliyetler, okul dışı aktiviteler düzenlenebilir.
 - Kıyafet ve maddi desteğe ihtiyaç var.
 - Güvenlik kaygısı var.
 - Maddi durum yetersizliğinden dolayı kişisel bakım yetersiz.
 - Anneleriyle elishi yapıyorlar, ders çalışmıyorlar.
 - Okula ilgisizlik var.

18) Öğrencilerin Türkçe öğrenme düzeyleri nedir? (Türkçe öğretmenlerine sorulacak)

Çok iyi - İyi 6 (%30) Orta 3 (%15) Zayıf 3 (%15) Çok zayıf -
bilmiyorum 4 (%20) seviye farkı var 4 (%20)

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

GEM Öğretmenleri ile Görüşme Soruları

PU-17-173

017/PRJ01-MLLXXX

19) Sınıf içinde zorluklarla karşılaşılıyor musunuz?(1)Evet 21 (2) Hayır 1 **%95 Evet****20) Evet ise, sınıf içinde ne gibi zorluklarla karşılaşılıyorsunuz?**

- Öğrencilerin derse odaklanamaması 6 (%27)
- Zor öğrencilerin sınıfın düzenini bozması **16 (%73)**
- Öğrencilerin saygısız davranışları **9 (%41)**
- Sınıf mevcutlarının fazla olması nedeniyle sınıfa hakimiyette zorlanma 3 (%14)
- Öğrencilerin eğitim materyalleri eksikliği **10 (%45)**
- Öğretmenlerin eğitim materyali eksikliği 5 (%23)
- Sınıf donanımı eksikliği 8 (%36)
- Diğer (Belirtiniz)
 - Öğrencilerin matematik altyapısı yok. Fen bilgisi dersleri dört işlem öğretmekle geçiyor.
 - Akıllı tahtayı kullanamıyoruz.
 - Akran zorbalığı var.
 - Sistem öğretmenlerden yana değil.
 - Sınıfa hakimiyette zorlanıyorum.
 - İlk dönemin kitapları hala gelmedi, 2. dönem gelecek.
 - Dersler bölünüyor, veliler geliyor.
 - Öğrenciler kural tanımıyor. Şiddet, küfür var. Okul kültürü oluşamadı.
 - Seviye farkı var, okula etütler eklenebilir.
 - Özel sınıflar açılmalı okula gitmemiş çocuklar için.
 - Psikolojik sıkıntılar, ailelerde ihmal var.
 - Kız çocukları evde baskı altında oldukları için okulda kendilerini göstermeye çalışıyorlar.
 - Hiç konuşmayan çocuklar var.
 - Hiç okula gitmemiş çocuklar var. Yaşı küçük olduğu halde, aile Türk okuluna göndermek istemediği için GEM’de daha üst sınıfta olan var.
 - Çocuklarda saldırganlık var.

21) Sınıf içinde karşılaştığınız zorluklarla baş etme stratejileriniz neler?

- Sözlü uyarma **11 (%50)**
 - Oyun ve aktiviteler 2 (%9)
 - Yok sayma/görmezden gelme 2 (%9)
 - Ceza verme 6 (%27)
 - Fiziksel şiddet -
 - Birebir iletişim **11 (%50)**
 - Okul idaresine bildirme 6 (%27)
 - Aileyle görüşme 2 (%9)
 - Diğer (Belirtiniz) _____
Ödüllendirme, sesimi yükseltiyorum, motive ediyorum,
- kuralları anlatıyorum, sevgiyle yaklaşıyorum, konunun önemli olduğunu sınavda çıkacağını söylüyorum, tahtaya yazıp aralarında geziyorum, öğretmene yakın bir yere oturtuyorum, sorumluluk veriyorum, PDR’cilere bildiriyorum, birbirleriyle barıştırıyorum, onların seviyesine iniyorum, elimi masaya vuruyorum.

22) Savaş travmasının öğrenciler üzerinizde etkileri olduğunu düşünüyor musunuz?(1)Evet 20 (2) Hayır 2 **%91 Evet**

23) Evet ise, savaş travmasının öğrenciler üzerinde ne gibi etkileri olduğunu düşünüyorsunuz?

- a. Dikkat dağınıklığı/odaklanamama 6 (%27)
- b. Agresif davranışlar 13 (%60)
- c. Depresyon
- d. Çaresizlik hissi
- e. Tükenmişlik hissi
- f. Umursamazlık 9 (%41)
- g. Umutsuzluk 4 (%18)
- h. İsteksizlik 6 (%27)
- i. İçer kapanma 3 (%14)
- j. Aşırı endişe 1 (%5)
- k. Uyku bozukluğu 1 (%5)
- l. Yeme bozukluğu 1 (%5)
- m. Diğer (Belirtiniz) _____
Hiperaktivite, aktivite yaptırınca uçak ve roket yapıyorlar, aileler baskı yapıyor, “ne hayal ediyorsun?” diye sorunca “neyim kaldı ki?” diye cevap

veriyorlar. “Hayalim, hedefim yok” diyorlar. “Neden okuyayım ki?” diye düşünüyorlar. Evinin yok olmasını hatırlayanlar var. Kız çocuklarında sorumsuzluk, umursamazlık var. Daha büyük çocuklarda etkisi daha fazla. Saygısızlık, değer bilmeme var. Farklı kültürlerden çocuklar bir araya geldi, etkileşim var, şiddet eğilimi, bağırma, zorbalık var. Ailelerin travması çocukları etkiliyor, sestem korkmak, aşırı tepki, Türkçe öğrenmeye karşı direnç, saygısızlık, çabuk sinirlenmek, paylaşmama, katı davranışlar, korkutucu şeyler görmüş çocuklar var, gördükleri şiddeti burada uygulamaya çalışıyorlar. Savaşın en büyük etkisi eğitimin değerini bilmemeleri.

24) Savaş travmasının sizin üzerinizde etkileri olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet 13 Hayır 2 Cevap vermek istemiyorum 1 **%81 Evet**

25) Evet ise, savaş travmasının sizin üzerinizde ne gibi etkileri olduğunu düşünüyorsunuz?

- a. Dikkat dağınıklığı/odaklanamama
- b. Agresif davranışlar
- c. Depresyon 1
- d. Çaresizlik hissi
- e. Tükenmişlik hissi
- f. Umursamazlık
- g. Umutsuzluk 2
- h. İsteksizlik 1
- i. İçer kapanma 1
- j. Aşırı endişe 1
- k. Uyku bozukluğu
- l. Yeme Bozukluğu
- m. Diğer (Belirtiniz)

- Yalnızlık, ülkemden uzakta olmak, aklım orada, hatıralarım orada,
- Burada evlendim, ailemin yanımda olmasını isterdim.
- Daha iyi bir işim vardı. Burada belirsizlik ve gelecek korkusu var. Her an gönderebilirler.
- Geçen yıl okul idaresiyle zorluk yaşadım.
- Üniversitede okuyordum, bıraktım. Evimi, vatanımı, akrabalarımı kaybettim.
- 3-4 yıl çok kötü durumda yaşadım, unutamam.
- Kuşatma altında kaldım.
- Sağlık sorunları yaşadım.
- Dirençliyiz, inancım var. Yaşam zorluğu çekiyoruz maddi ve manevi olarak.
- Okulum bombalandı, çok öğrencim şehit oldu.
- Çocuğumun geleceği yok, çocuğum kayboluyor.

- Bilmediğimiz bir ülkede yaşıyoruz. Ayrımcılıkla karşılaşıyorum.
- Çocuklarla çalışmak yoruyor, stresli olarak dönüyoruz eve.
- Asgari ücretin altında alıyoruz, maddi imkansızlık var, okul materyallerini bile biz getiriyoruz.
- Ailemden uzağım, vatanımdan uzağım, evim yok, eşim askerliğe isteniyor, Şam'a dönemem, savaş her şeyimizi etkiledi.

26) Ekleme/iletmek istediğiniz diğer konular nedir?

- Öğretmenler için dil eğitimi olsun. Diğer öğretmenlerle daha iyi iletişim kurarız böylece. Bazı günler sadece nöbet tutmak için okula geliyoruz, o zamanlarda Türkçe eğitimi alabiliriz.
- Çocuklara kitap verilmeli.
- Müfredat Türk müfredatıyla aynı olsun, GEM'e ayrı müfredat değil.
- İngilizce ders saatleri artırılmalı, haftada 1-2 kez derse girebiliyorum.
- Fotokopi makinesi sürekli bozuluyor. Materyal eksikliği stresimizi artırıyor.
- Konferans salonumuz yok. Müzik odası ve spor odasını kullanamıyoruz. Rehberlik servisinin odası yok, görüşme yapamıyorlar.
- Hiç okuma-yazma bilmeyenler için özel sınıf açmak istiyoruz, boş sınıf yok. Okul müdürü derslik vermiyor.
- Türkçe öğretmeni eksikimiz var.
- Kitap yok, fotokopi ve eski kitapları kullanıyoruz.
- İlk dönemin kitapları 2. Dönem geldi.
- Okul servisi sağlanması çok iyi oldu.
- Sınıf mevcudu fazla olduğundan ders işleyemiyorum.
- İnterneti kullanma imkanımız olsun. EBA şifresi bize verilebilir. Materyal ihtiyacım var, çocuklara hediye olabilir, bunlar olursa iyi bir şekilde öğitebilirim.
- Ödevleri çoğu öğrenci yapmıyor.
- 25 kişilik sınıfta, 10 öğrencinin sesini bile duymadım, ya evde baskı var ya da savaş travması.
- Benim gelecek kaygım var. Kadrolu değilim. Ağustos'ta proje bitince işsiz kalma durumumuz var. Bu durum motivasyonumu etkiliyor, güvencem yok.
- Bazı derslere ben girmeye çalışıyorum, boş geçmesin diye.
- Gezilere götürüyorum öğrencileri.
- Öğretmenlerin Suriye'ye girip çıkması kolaylaştırılsın.
- Geleceğimizi belirlesinler. Suriye'ye dönmemiz çok zor. Maaşların artacağını söylediler. Eşim çalışmıyor, maaşım yetmiyor.
- Psikolojik desteğe ihtiyacım var.
- Okul ortamı psikolojik danışmanlık yapmaya uygun değil. Oyun imkanları yok. Rehberlik faaliyetleri kesintiye uğruyor.
- Çocuklar Türkçe öğrenmeye karşı isteksiz. Suriyeli öğretmenler çocukları Türkçe öğrenmeye motive etmiyorlar.
- Beden eğitimi, müzik ve resim dersleri artırılabilir.
- Çocukların hedefi yok. Suriye'ye dönersem Türkçe öğrenip ne yapacağım diye düşünüyorlar. Türk okulunda Arapça dersi almıyorlar.
- İdare ve öğretmenler arasında daha iyi bir iletişim olmalı.
- Sokaktan gelen çocuklar için özel eğitim almış öğretmenler gerekiyor.
- Türkçe dersiyse daha çok ilgileniyorlar.
- Çocuklarla daha çok ilgilenmek, etkinlik yapmak, oyun oynatmak istiyoruz.
- Öğretmenlerle daha çok ilgilenilsin. İdare sadece öğrenciyle ilgileniyor.
- Gelecek, çocuklarımız için daha iyi olsun. Türk okullarına geçmeleri onlar için daha iyi olacak.

Türkiyeli çocuklarla bir ortamda olunca hedefleri olacak, burada hep hüznülüler.

- Arapçayı kaybetmesin diye bazı aileler Türk okuluna göndermek istemiyor.
- Milli Eğitim ile iyi bir iletişimimiz olsun.
- Genel kurallar olsun, herkes kendi kafasına göre öğretmenlik yapmasın.
- Rehberlik yapılsın.
- Veli toplantıları olsun. Aileleri bilgilendirmek, onlara farkındalık kazandırmak istiyoruz. Çocuk, okul ile aile arasında kalıyor. Eğitimin önemi, çocuğun hedefi olması konularında desteklemek isteriz. Aile çocuğu çalışmaya yönlendirebiliyor.
- Geçen yıl idareyle sorun yaşadım. Şu anda iyi, bizi anlıyor, hasta olduğumuzda izin alabiliyoruz.
- Tatil günlerinde çocuklara etkinlik yapabiliriz, psikolojik olarak rahatlarlar. Bizden sürekli istiyorlar. Onay gerekiyor, yer gerekiyor.
- Geçen yıl Milli Eğitim'den kırtasiye yardımı oldu, bu yıl da ihtiyaç var.

Değerlendirme ve Sonuç

Tarık Us Ortaokulu bünyesinde bulunan GEM'de 16 branş öğretmeni, 5 sınıf öğretmeni ve 1 rehber öğretmen olmak üzere toplam 22 öğretmenle yapılan görüşmelerde kendilerine yukarıda bulunan sorular yöneltilmiştir.

Suriyeli öğretmenlerin yaklaşık %80'inin daha önce Suriye'de öğretmenlik deneyimi bulunmakta olup tüm GEM öğretmenlerinin Türkiye'de ortalama 3 yıl öğretmenlik deneyimi vardır. Görüşme yapılan öğretmenlerin bir tanesi dışında tümü ön lisans, lisans ve yüksek lisans mezunudur.

Öğretmenlerin %86'sı GEM'deki eğitim kalitesini orta ve altında olarak değerlendirmiştir. Eğitim kalitesini artırmak için yapılabilecekler konusunda ise öğretmenlerin %73'ü kitap eksiklerinin giderilmesi ve sınıf içi öğretimi destekleyici araç, gereçlerin çeşitlendirilebileceğini, %60'ı ise öğretmenlerin ders hazırlığı için desteklenmesi gerektiğini iletmiştir. Yine öğretmenlerin önemli bir kısmı, ders saati sayısının artırılması, ders saatlerinin uzatılması gerektiğini vurgulamıştır. Aynı sınıftaki öğrenciler arasında ciddi seviye farkı bulunmasının eğitimi zorlaştırdığını, daha önce hiç okula gitmemiş çocuklar için özel sınıflar oluşturulması gerektiğini belirtmişlerdir. Hemen her öğretmenin belirttiği bir başka önemli nokta ise, sınıflarda bulunan akıllı tahtaları kullanmalarına izin verilmemesidir.

Öğretmenlerin %62'si GEM müfredatında geliştirme olması gerektiğini düşünürken GEM müfredatında önerilen geliştirmeler arasında branş derslerinin artırılması; bilgiler ve yöntemlerin yenilenmesi, geliştirilmesi; Türkçe kitaplarının öğrencinin seviyesine göre düzenlenmesi, müfredatı olmayan İngilizce ve müzik gibi dersler için de müfredat oluşturulması ve kitap verilmesi önerilmiştir.

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %91'i öğretmen olarak kendilerini geliştirmek için ihtiyaçları olduğunu belirtirken en çok öne çıkan konular %60 ile Türkçe eğitimi, %32 ile travma yaşamış çocuklarla çalışma konusunda eğitim ve %27 ile iletişim eğitimidir.

“Öğrencilerin okulda ihtiyaçları olduğunu gözlemliyor musunuz?” sorusuna öğretmenlerin %95'i “evet” cevabını verirken “ne gibi ihtiyaçları olduğunu gözlemliyorsunuz?” diye sorulduğunda %64'ü eğitim materyalleri, %60'ı rehberlik, %41'i akranlarıyla iletişim konusunda gelişim, %32'si ise dil ve kendini ifade konusunda gelişim cevabını vermiştir.

Öğretmenlerin %95'i kız çocuklarına özgü ihtiyaçlar da olduğunu düşünürken, bu ihtiyaçların başında

%60 ile rehberlik desteği ve %36 ile ailelerle görüşme ve onları bilgilendirme gelmektedir. Kız çocuklarının ailede baskı gördüklerini, özellikle anne ve babası olmayan kız çocuklarının çocuk yaşta evlilik ve çocuk işçiliği gibi risklerle daha fazla karşı karşıya geldiğini, ailelerin eğitimlerini önemsemediğini ve eğitim durumlarını takip etmediklerini, kız çocukların annelerine yardım etmelerinden dolayı okul derslerini ve ödevlerini aksattıklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin Türkçe öğrenme düzeyleri konusunda çoğu öğretmen Türkçe bilmediği için net cevap verememiş olup %30'u iyi olduğunu, %20'si öğrenciden öğrenciye göre değiştiğini, %20'si ise fikri olmadığını belirtmiştir. Türkçe bilen öğretmenler ise orta, zayıf ve aralarında seviye farkı olduğunu iletmiştir.

Öğretmenlerin neredeyse tamamı sınıf içinde zorluklarla karşılaştığını belirtirken bu zorlukların başında zor öğrencilerin sınıf düzenini bozması, öğrencilerin materyal eksikliği ve saygısız davranışları geldiğini dile getirdi. İlk döneme ait kitapların ikinci dönem geleceğini belirten öğretmenler, akıllı tahta gibi sınıf donanımlarını kullanmalarına izin verilmediğini belirtirken çocuklar arasında şiddet eğiliminin yaygın olduğunu da eklemişlerdir. Öğretmenlerin yarısı, zorluklarla baş etme stratejileri olarak sözlü uyarma ve birebir iletişim yollarını ararken azımsanmayacak bir oran ise okul idaresine bildirmek ve ceza vermek gibi yöntemlere başvurmaktadır.

Görüşme yapılan öğretmenlerin %91'i savaş travmasının öğrenciler üzerinde etki olduğunu düşünürken en sık görülen etkilerin agresif davranışlar, umursamazlık, isteksizlik ve dikkat dağınıklığı olduğunu bildirmişlerdir. Ayrıca, çocuklar arasında hedefi olmama durumunun ve hiperaktivitenin yaygın olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin çok önemli bir kısmı, savaş travmasından kendisinin de etkilendiğini belirtirken ailesinden, ülkesinden ve evinden uzak olmak, yalnızlık ve maddi imkansızlık konularına vurgu yapmışlardır.

Öğretmenlerin en çok dile getirdikleri konular arasında Türkçe öğrenme istekleri başta gelirken öğrencilerin çok ciddi kitap eksikleri olduğunu tekrar tekrar dile getirmişlerdir. Ayrıca, okulda materyal eksikliği olduğundan çoğu zaman kendileri materyal (tahta kalem vb.) getirmek durumunda kaldıklarını da belirtmişlerdir.

Bir diğer önemli konu ise, hiç okuma-yazma bilmeyen öğrenciler için özel sınıf açmak gerekliliği olup okulun fiziksel şartları ve okul idaresinin tutumu gereği derslik sağlanamamasıdır. Sokaktan gelen çocuklar için özel eğitim almış öğretmenler gerektiğine dair de öğretmenler görüş bildirmişlerdir. Öğrencilerin okul dışı aktivitelere de oldukça ihtiyaçları olduğunu belirten öğretmenler, Çocuklarla daha çok ilgilenmek, etkinlik yapmak, oyun oynatmak istediklerini dile getirmiş, bu konuda Milli Eğitim'in gerekli onayları ve mekanı sağlamak konusunda desteğini almaya ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin Türk okullarına geçmelerinin onlar için daha iyi olacağını belirten öğretmenler, Türkiyeli çocuklarla bir ortamda olunca hedefleri olacağını düşünmektedirler. Buna karşın, bazı ailelerin çocukları Arapçayı kaybetmemesi için Türk okuluna göndermek istemediklerine dikkat çekmişlerdir.

Rehberlik hizmetlerinin kesintisiz bir şekilde sağlanabilmesi için gerekli fiziksel şartların sağlanması gerektiğini iletmişlerdir. Bunun yanı sıra, veli toplantılarının yapılmasını, aileleri bilgilendirmek, onlara farkındalık kazandırmak istediklerini bildirmişlerdir. Eğitimin önemi, çocuğun hedefi olması konularında aileleri desteklemek istemektedirler.